Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 2 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/937

Nr. 100 Sâmbătă 15 Aprilie 1939
12 Pagini

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Constatări autorizate

Cei mai îndreptățiți să constate și să verifice efectele scumpetii traiului sunt, după consumatori, comercianții.

Fie individual, fie prin organizațiile lor, negustorii au posibilitatea să dea la iveală și cauzele unei stări de lucruri, care dăunează și celor ce vând atunci când scumpetea nu mai e la nivelul puterii de cumpărare a consumatorilor.

Cu o sinceritate care merită toată atenția, Uniunea Camerelor de comerț și industrie nu esclude din rândul cauzelor scumpetii, elementul specula, dar, publicând constatările făcute în ținutul Marea, precizează că marii importatori — mai toți străini — deținând monopolul permiselor de import ce li se dau cu preferință, și-au restrâns operațiunile pe credit din care cauză comerțul în detaliu este în suferință, în dauna consumatorului.

Situația internațională contribue la depresiunea economică și prin expectativa în afaceri, care duce la specularea mărfurilor de import și prin abținerile acelora dintre consumatori cari, chiar când au, își păstrează numerarul pentru a face față eventualităților.

Camerele de comerț constată că legea încurajării industriei naționale cu avantajele ei vamale și de transport și mai ales cartelurile, anihilează jocul natural al ofertei și al cererii, industriile respective impunând prețurile pe cari le vor ele, nesocotind drepturile absolut legitime ale marei masse a consumatorilor.

Se impune un control imediat al prețurilor la toate industriile cartelate, pentru că numai astfel vom ajunge la un echilibru de prețuri între valorificarea muncii plugarilor și costul obiectelor ce le sunt necesare.

In afară de unele deziderate cari constituesc o cercetare amănunțită a întregii structuri economice a țării — cum este capitolul privitor la standardul de viață al populației orășenești — sunt multe propuneri cari studiate cu grije pot găsi o soluționare echitabilă.

Astfel reducerea tarifelor C. F. R. și comunale pentru a înlesni circulația mărfurilor și alimentelor, dela un punct la altul al țării, e o chestiune care poate fi rezolvită fără ezitare dacă oficialitatea vrea să atenueze scumpetea traiului.

Inlesnirile la import pentru articolele consumate de populația rurală; repartizarea autorizărilor de import după alte norme pentru ca toți comercianții cu capital și pregătiri să obțină cote suficiente; încurajarea importatorilor de origină etnică românească, sunt unele din propunerile Camerei de comerț a ținutului Marea, propuneri cari pot fi ușor ținute în seamă.

Altfel nu vom reuși să creăm o stare materială mai bună, mai omenească, celei mai numeroase părți a populației țării, — plugărimea — marea massă consumatoare, deoarece veniturile plugarilor sunt înghițite de prețurile uneltelor, mașinilor agricole și celorlalte lucruri necesare, al căror cost este în disproporție cu venitul din produsele agricole; altfel vom lăsa mai departe ca populația orășenească cu mijloace restrânse să se zbată în ghiarele scumpetii din ce în ce mai nemiloasă și mai insuportabilă.

CUM PRIVEȘTE BERLINUL
SITUAȚIA DIN MEDITERANA
IN AȘTEPTAREA DECLARAȚIILOR D-LUI CHAMBERLAIN

(Prin telefon dela corespondentul nostru particular)

Berlin, 12 Aprilie. — **Atitudinea de azi a presei germane este influențată de presupusul conținut al declarațiilor pe cari d. Chamberlain le va face mâine, în Camera Comunelor.**

Comentariile ziarelor lasă să se evidențieze părerea că problema Spaniei și aceea a retragerii urgente a voluntarilor italieni din Spania vor forma unele din punctele esențiale pentru atitudinea Angliei.

La Berlin, se consideră ca interesant faptul că în polemica anti-britanică, sforțările diplomatice ale Angliei nu mai sunt obiectivele de atac ale presei germane. Atacurile acesteia se îndreaptă acum, în primul rând, împotriva măsurilor militare ale Marei Britanii. Se pune acum întrebarea, dacă aceasta se face din motive de propagandă politică. Cercurile germane continuă să susțină teza că aceste măsuri militare britanice se datorează nervozității, care caracterizează politica Angliei. Pe de altă parte se constată pentru prima oară că s'ar putea produce o agravare serioasă a situației din Marea Mediterană, avându-se în vedere convingerea Franței și Angliei că Italia ar putea fi mai ușor atacată de cât Germania.

Cercurile politice au început să privească prin această prismă știrile sosite din Paris și Londra și ecoul lor în Germania. La rândul ei, presa germană enumără simptomele în această direcție. Printre acestea, și bine-înțeles viu atacată, este apariția unor vase sovietice în Marea Mediterană și în canalul Suez.

Apoi, se enumără măsurile britanice luate în Egipt, angajarea oficială de voluntari arabi și concentrarea flotei britanice și a celei franceze în Marea Mediterană. Ultimul fapt este considerat ca o acțiune demonstrativă față de Spania și Italia și ca o încercare de a exercita o presiune asupra Italiei.

PRIMĂVARA...

In Cișmigiu, pe lac, cu barca

La o serbare se prăbușește podeaua sălii unde se aflau 300 de persoane

Lisabona, 12 (Rador).—Se anunță din Foz do Coirao, că în timpul unei sărbătoriri familiare podeaua unei săli în care se aflau 300 de oaspeți s'a prăbușit.

Două persoane au fost omorâte și alte 25 sunt grav rănite.

xx○■○xx

Voluntarii străini
vor părăsi Spania după 2 Mai

Madrid, 12 (Rador).—După o informație fără caracter oficios, transmisă de corespondentul agenției „Havas", rechemarea voluntarilor străini care au luptat în peninsulă urmează să înceapă după defilarea „victoriei" dela Madrid, fixată, după cum se pare, pentru ziua de 2 Mai.

*

Madrid, 12 (Rador). — Cu excepția diviziilor care ocupă teritoriul recent cucerit, celelalte divizii naționaliste sunt actualmente trimise în regiunile unde au fost formate.

Aceste divizii vor aștepta în repaos demobilizarea.

CAND PLEACA VOLUNTARII ITALIENI

Roma, 12 (Rador). — Ziarul „Telegrafo" afirmă că trupele italiene vor părăsi Spania atunci când le va concedia generalul Franco.

Ziarul caută să demonstreze că aceste trupe sunt puțin numeroase. Referindu-se apoi la o notă recentă din „Informazione Diplomatica", ziarul adaugă: „Se impune să se reamintească faptul că în ce privește plecarea voluntarilor italieni din Spania, printr'un document public, Ducele a lăsat această chestiune în seama generalului Franco. Legionarii italieni vor pleca atunci când îi va trimite generalul Franco.

Cred însă Anglia și Franța că pot grăbi plecarea voluntarilor italieni adresând amenințări generalului Franco din cauza adeziunii Spaniei la pactul anti-komintern? Presa franceză în deosebi amenință pe generalul Franco cu ocuparea Marocului spaniol. Acestea sunt numai vorbe, după cum se știe, dar sunt imprudente și inoportune".

VOLUNTARI ITALIENI DIN SPANIA DEMOBILIZAȚI

Roma, 12 (Rador). — Cu vasul „Franca Fassio" au sosit Miercuri la Genova 300 voluntari italieni din Spania, ofițeri și cămăși negre, precum și ofițeri, tehnicieni și lucrători din baza aeriană legionară din insulele Balcare.

Cei 300 de voluntari italieni vor fi demobilizați la Napoli.

GENERALUL GAMBARA LA D. MUSSOLINI

Roma, 12 (Rador). — Corespondentul agenției „D. N. B." transmite :

D. Mussolini a primit azi pe generalul Gambara, comandantul șef al voluntarilor italieni din Spania.

Se comunică din sursă oficală că generalul Gambara a făcut Ducelui un raport cu privire la repatrierea trupelor expediționare din Spania și la data acestei repatrieri.

PRIN FAȚA GENERALULUI FRANCO VOR DEFILA 500.000 DE SOLDAȚI

Berlin, 12 (Rador). — „Deutsche Allgemeine Zeitung" află din Burgos că la defilarea dela 12 Mai dela Madrid, care va consacra sfârșitul războiului civil, vor trece prin fața generalisimului Franco toate forțele armatei spaniole, adică 500.000 de soldați și 700 de avioane.

La defilare vor lua parte și forțele italiene, al căror cartier este la Alicante, precum și voluntarii germani.

Italia in Albania
și in Mediterana orientală
Consecințele politice și strategice ale ocupării Albaniei

de R. SEIȘANU

Ocuparea Albaniei de către Italia prezintă o importanță deosebită, atât din punctul de vedere „balcanic", cât și din punctul de vedere „mediteraneean".

In primul rând, Italia și-a asigurat o poziție puternică într'un sector principal al peninsulei Balcanice: între Iugoslavia la nord și est și Grecia la sud și est.

Albania sub dominația Italiei înseamnă că Balcanii au încetat de a mai fi numai ai popoarelor balcanice.

De-acum înainte trebue să se conteze și pe factorul italian în această parte sud-orientală a Europei, într'o măsură mai mare decât până eri când Albania se găsea numai în sfera de influență a Italiei, ca stat quasi-independent, dar tutelat și protejat.

In al doilea rând, Italia și-a asigurat dominația canalului Otrante — care comandă intrarea și eșirea în și din Adriatica; precum și dominația litoralului oriental al acestei mări dela sud de Cattaro până lângă insula Corfu.

In asemenea condiții, poziția câștigată de Italia în Adriatica meridională înseamnă și o întărire a situației acestei țări în Mediterana orientală.

Intr'o interesantă comunicare pe care a făcut-o d. André Tardieu, fost prim-ministru al Franței, congresului Volta ce s'a ținut la Roma, sub auspiciile Academiei italiene, în anul 1938, cu privire la problemele mediteranee și africane, se spune că, până la războiul mondial, Austria, care stăpânea Triestul, voia să facă din marea Adriatică un golf austriac, după cum Dogii Veneției, cu câteva secole mai înainte, făcuseră dintr'insa un golf venețian și de aceea primul obiectiv al politicei Drang nach Osten a fost canalul Otrante.

Iat-o, astăzi, pe Italia dominând canalul Otrante și deci Adriatica cu o parte din Mediterana orientală.

In asemenea condiții s'a creat o nouă situație în peninsula Balcanică și în Mediterana orientală, care interesează de aproape statele din peninsula Balcanică, precum

(Continuare in pag. 2-a)

D. general Pariani, care conduce operațiile militare ale trupelor italiene în Albania

xx○●○xx

Starea Reginei Geraldina nu inspiră neliniște

Atena, 12 (Rador). — Contrariu svonurilor care au circulat în străinătate, se anunță din sursă autorizată că starea Reginei Geraldina a Albaniei nu inspiră neliniște.

LINIȘTE...

de AL. GREGORIAN

Gonit de sgomotul neurastenizant al acestei civilizații care aduce cu ea stihiile morții de pretutindeni, am fugit de Paști în munții baladelor. La peste două mii de metri înălțime, sub cupola oceanică a cerului, pe care navigau galere de luceferi verzi, noaptea Invierii am petrecut-o în puritățile primordiale ale zăpezilor din Bucegi. Un Paște, ca în alt ev. Când se desfăceau petalele cireșilor jos, acolo, sus pe piscuri, înfloreau basmele și coamele nămeților de trei staturi de om. Luna bătea în ele și'n noi cu văpăi gălbui ca o mamudea de aur vechi. Peste prăpăstii se întindeau barișuri vinete de aburi calzi. Marginile zării spre Făgăraș și spre Omul erau tivite cu violet.

In vecinătatea mistică a minunilor de dincolo de timp echipa noastră dela A.D.M.I.R. a primit cuminecătura Invierii ca o caravană de magi cu ochii la semnele cerești, cu sufletele adâncite în pravilele lumii, cu simțurile stăpânite de măreția și frumusețea religioasă, aproape ireală, a decorului carpatic.

Peretele de granit al Caraimanului se deschidea ca un naos de catedrală și reflexele luminilor stelare îl spălau în ape coclite. Un sentiment metafizic amplu ca spațiile învăluea peisagiul nesfârșit al muntelui. Intre muchiile lui semețe care țin căpriorii văzduhului în vânturi și între pietrele milenare, gânditoare, ale Babelor, lumea se reduce la un poem alb. Zăngănitul armelor de pe continent se topește ca un svon slab departe, în valea Bușteni-lor. Aici nu mai există problema albaneză, infrigurările negocierilor diplomatice din Occident ; nimic din aceste efemere tălăzuiri ale nevrozei istorice nu mai există. Totul e orânduit pe plan supratem-

(Continuare in pag. 2-a)

Linia neagră arată bazele militare actuale ale Italiei în Mediterana orientală, iar linia dublă, bazele militare ale Angliei și Franței

NOTE

Viață de artist...

Dimineața, către ora 4, după încheierea ediției de Capitală, — în drum spre casă, — facem un popas, într'un local de noapte, eu și un camarad cu care fusesem noaptea de serviciu.

Localul e în Bulevard, lângă istorica și ruinata Eforie, iar lumea de acolo e o lume specială, deprinsă să se culce în zori: lăutari, chelneri, artiști, ziariști și popor de cheflii de toate categoriile... Vin acolo și perechi, alcătuite adineauri, fără nicio perspectivă de durată, sau înfierbântate și gălăgioase grupuri cari, următor unei vechi superstiții românești, țin să încheie aci, cu ciorbă de burtă și gogoșari, o masă prelungită începută cine știe unde...

Eu și camaradul de redacție, în lipsa unei mese mai adăpostite, ne vârâm lângă orchestră, care cântă și aci, supărător de tare.

In mijlocul unei lumi puse pe urlete, căscăm prelung, ca oamenii obosiți, privind împrejur, cu un ochiu distrat. „Domnii" au cravatele strâmbe și privirea turbure; „contesele" cari le țin companie,— la această oră când aproape stă să se lumineze de ziuă, — fac gesturi largi și categorice, cu țigara aprinsă în mână, și cu pălăriile căzute pe ceafă.

Mă supără și mă miră toată această lume scăpată par'că de la casa de nebuni, iar orchestra de lângă mine îmi rupe nervii. Vine un piccol, care, — desigur, confundându-ne, — ne oferă o sticlă de „vechi înfundat" și mă fac că vreau să-i arunc o farfurie'n cap.

Privirea mi se oprește din nou asupra orchestrei, care nu mai tace. Acuma, — acompaniată în chip înfiorător de fals de o „contesă" care stă strâmb pe scaun, — cântă celebra melodie după care am auzit că se dau în vânt și divele din America „Mi-am pus păpădie 'n frunte". In orchestră e un rom autentic, care strânge vioara de gât, făcând-o să țipe, un june care ciupește un fel de mandolină, și mai e o fetișcană brună, care umflă și desumflă mereu burduful unui instrument numit odinioară armonică, iar acum acordeon, fugând repede cu degetele pe rânduriie de clape.

— Iacă, dragă, îi spun camaradului meu, — căscând din nou, — un meșteșug pe care cred că niciodată nu l-aș putea învăța

Și ființdcă acordeonista e chiar lângă mine, scaun lângă scaun, îi spun, plin de o compătimitoare admirație, la ureche:

— Trebuie să fie tare greu acordeonu' ăsta, domnișoară, nu?...

— Da, oftează fata, săltându-l din băerile cu care-l ținea la spinare. E greu... Atârnă șapte kilograme!...

Când eu și camaradul meu ieșeam, cerul începea să se 'nvinețească în margini. In sala, plină de fum, lumea antrenată cântă, cu convingere: „Ce frumoasă este viața, când te-apucă dimineața!..."

M. Negru

D. MUSSOLINI
N'A FĂCUT NICI O COMUNICARE D-LUI CHAMBERLAIN

Londra, 12 (Rador).— Agenția „Reuter" publică:

Ministerul afacerilor străine desminte formal existența unei comunicări personale a d-lui Mussolini către d. Chamberlain.

Știrea despre această comunicare, care a fost dată de presă, este desmințită și de anturajul primului ministru engiez.

In corpul ziarului:

Adunarea Constituantă dela Tirana a oferit Coroana Albaniei Regelui Victor Emanuel al III-lea al Italiei

VIZITA SUVERANILOR BRITANICI IN CANADA ȘI STATELE-UNITE

Londra, 12 (Rador). — *Corespondentul agenției „Havas" crede a ști că nicio schimbare n'a fost adusă măsurilor luate în vederea călătoriei Suveranilor britanici în Canada și Statele Unite.*

Regele și Regina se vor îmbarca în ziua de 6 Mai la Portsmouth pe bordul vaporului „Repulse".

Avion american prăbușit în flăcări

New York, 12 (Rador). — Al doilea din cele patru avioane noui de bombardament numite „Mister" și fabricate de „North American Aviation" s'a prăbușit în flăcări în cursul unor experiențe, la Wrightfield Dayton (Ohio).

Accidentul a pricinuit moartea unui locotenent pilot. Alți doi aviatori sunt grav răniți.

Ca și celălalt avion, care a luat foc deunăzi la Los Angeles, acest aparat costase 500.000 de dolari, urma să aibă o viteză de 350 de mile pe oră, transportând aproximativ 800 kg. de bombe.

EXPLOZIE
INTR'O MINĂ DIN GERMANIA

Berlin, 12 (Rador). — La o mină de cărbuni din Sachsen-Altenburg s'a produs o explozie de grizu.

Au murit 14 mineri. Un mare număr de lucrători sunt răniți.

S'a ordonat o anchetă.

Debarcarea trupelor italiene la Durazzo. Pe colină se vede palatul regal